

Sebastiano Caracciolo

Ο Εσωτερισμός
στον "Εμπορο της Βενετίας"
του William Shakespeare

Μετάφραση: Π. Λιβιερότος ©

Sebastiano Caracciolo

«Ο Εσωτερισμός στον ‘Έμπορο της Βενετίας’ του W. Shakespeare»

ISBN: 978-618-5785-02-4

Εκδότης, Μεταφραστής: Παναγιώτης Λιβιεράτος^(c)

e-mail: plivieratos@live.com

Χαλάνδρι 2023

Σύμφωνα με τον νόμο 2121/1993, απαγορεύεται η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, η αναδημοσίευση και η εν γένει εκμετάλλευση μέρους ή συνόλου του έργου με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς άδεια του Εκδότη.

Το παρόν δεν πωλείται.

Διατίθεται δωρεάν

www.misraimmemphis.com.gr www.martinismos.gr

Εκτυπώθηκε για χρήση εκπαιδευτικών σχετικών συναντήσεων.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Πολλοί υποστηρίζουν ότι ο Αλχημιστής Francis **Bacon** ήταν ο συγγραφέας των έργων που δοξάστηκαν με την υπογραφή του William Shakespeare (1564-1616).

Τα έργα του William Shakespeare έγιναν γνωστά και θαυμαστά για την εμβάθυνση στους πολύπλοκους χαρακτήρες τους, την πλοκή τους, το συνδυασμό γήινου και εξώκοσμου και για την ιδιάομορφη γλώσσα τους. Παράλληλα, όμως, πολύ λίγα είναι γνωστά για τη ζωή του. Υπάρχει μια περίοδος που χάνονται τα ίχνη του. Σύμφωνα με έναν Αλχημιστή της εποχής του, πιθανότατα να χάθηκε από το προσκήνιο για να καλλιεργήσει τις γνώσεις του γύρω από τον αποκρυφισμό ως μέλος μιας μυστικιστικής αδερφότητας...

Στο «Occult Review» του 1921, βρίσκουμε ένα ενδιαφέρον άρθρο με τον τίτλο «Ο Σαίξπηρ και ο Αποκρυφισμός», το οποίο ισχυριζόταν ότι τα περισσότερα από τα έργα του μπορούσαν να γίνουν κατανοητά μόνο εάν κάποιος κατόρθωνε να αποσυμβολίσει τα κρυφά τους μυστικιστικά νοήματα.

Αρκετοί από όσους έψαξαν την πραγματική του ταυτότητα, κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι είχε μία μυστική ζωή με δάσκαλο τον περιβόητο John Dee...

Ο John Dee¹ ήταν ο Αϊνστάϊν της εποχής του. Ερμητιστής, μυστικιστής, μαθηματικός, αστρονόμος, αστρολόγος, γεωγράφος, εσωτεριστής και παραψυχολόγος, ο οποίος κατόρθωσε να δημιουργήσει τη μεγαλύτερη βιβλιοθήκη στην Αγγλία και μια από τις καλύτερες στην Ευρώπη.

Κάποιοι μιλούν για κάποιον Francis Garland ότι ήταν το πραγματικό όνομα του William Shakespeare.

¹ Ο John Dee, 13 Ιουλίου 1527 - Δεκέμβριος 1608 ή Μάρτιος 1609) ήταν Άγγλος Φιλόσοφος μαθηματικός, αστρονόμος, αστρολόγος, αποκρυφιστής[3] και σύμβουλος της βασίλισσας Ελισάβετ Α΄ της Αγγλίας. Αφιέρωσε ένα μεγάλο μέρος της ζωής του στη μελέτη της αλχημείας, της μαντείας και της ερμητικής φιλοσοφίας. Σύμφωνα με διάφορους μελετητές διετέλεσε και κατάσκοπος στην Υπηρεσία της Βασίλισσας με τις αποκρυφιστικές και μαγικές του γνώσεις, με το κωδικό όνομα: «007»...

Εάν λοιπόν ο Francis Garland ήταν στην πραγματικότητα ο ίδιος ο William Shakespeare, τότε ξεδιαλώνονται πολλά από τα μυστήρια γύρω από τη ζωή του W. Shakespeare και αποκαλύπτονται πολλές πτυχές από τα χαμένα χρόνια της ζωής του. Ήταν πιθανότατα μέλος του ενδότερου μυστικιστικού κύκλου του John Dee, από τον οποίο απέκτησε θαυμαστές γνώσεις τις οποίες αργότερα αξιοποίησε και κωδικοποίησε στα έργα του.

Ο «Έμπορος της Βενετίας» είναι ένα από τα πιο γνωστά έργα του W. Shakespeare. Υπολογίζεται ότι γράφτηκε μεταξύ 1594 και 1597.

Ο Sebastiano Caracciolo, μία χαρισματική προσωπικότητα του Τεκτονισμού και του Μαρτινισμού, Μεγάλος Ιεροφάντης του ΑΑΑΤ Μισραΐμ-Μέμφις, και Μεγάλος Διδάσκαλος του Μαρτινιστικού Τάγματος Ιταλίας, μας παρουσιάζει εδώ την «εσωτερική» αποκρυπτογράφηση του έργου «Ο Έμπορος της Βενετίας».

Μέσα από τον αποσυμβολισμό του S. Caracciolo θα διαπιστώσουμε ότι όλοι μας είμαστε ένας Bassanio, και έχουμε μία πνευματική πλευρά (ο Antonio) και μία υλική (ο Shylock).

Το βιβλίο γράφτηκε στην Μπολόνια το 1993.

Καλό ταξίδι στον κόσμο του αποσυμβολισμού.....

Παναγιώτης Λιβιεράτος
Ιούλιος 2016

Κείμενα και άρθρα του μεταφραστή

Εισαγωγή

Στην διαδρομή των αιώνων, οι «μυημένοι», προκειμένου να απευθυνθούν στο βέβηλο πεδίο, έκρυσαν κάτω από διηγήσεις λογοτεχνικών έργων τις Παραδοσιακές τους διδασκαλίες με έναν τρόπο λίγο πολύ καλυμμένο.

Αυτή η μέθοδος, θεωρήθηκε ανέκαθεν άριστη και είτε μέσω Παραδόσεων, είτε μέσω αιγιμάτων λίγο πολύ άτοπων, ωθούν την ανθρωπότητα να σκεφθεί, να αντιληφθεί, να αναζητήσει τις αληθινές, βαθιές σημασίες της ζωής και του μεμονωμένου Ανθρώπου.

Αυτό το έκαναν, προκειμένου να αφυπνίσουν στην ψυχή του κοιμώμενου ανθρώπου, το αρχέτυπο ενδιαφέρον της αναζήτησης του ίδιου του εαυτού του, αφού αυτή η αναζήτηση είναι η μόνη που μπορεί να δώσει νόημα στη ζωή τους.

Μία ηλιόλουστη καλοκαιρινή ημέρα πριν από αρκετά χρόνια, ταξίδευα με τρένο από Ρώμη προς Μπολόνια επιστρέφοντας στο σπίτι μου. Μη έχοντας διάθεση για πολλές κουβέντες, συχνά ανόητες και τετριμμένες, όπως συμβαίνει συχνά με συνταξιδιώτες, αφιερώθηκα στην ανάγνωση του βιβλίου του William Shakespeare «Ο Έμπορος της Βενετίας», το οποίο μόλις μου είχαν χαρίσει πριν την αναχώρησή μου. Λίγο πριν φτάσω στη Μπολόνια, είχα τελειώσει το διάβασμα. Ίσως επειδή ήμουν κουρασμένος, ίσως επειδή το διάβασα χωρίς κανέναν ιδιαίτερο ενθουσιασμό, το βιβλίο με άφησε λίγο μπερδεμένο καθότι το θέμα ήταν λίγο απίθανο, και έτσι δεν μπορούσα να κατανοήσω την αληθινή του σημασία. Μετά από αρκετό καιρό, κάποιοι φίλοι με προσκάλεσαν σε κάποιο πολιτιστικό σωματείο, να παρουσιάσω το μύθο του Graal. Ενώ ετοίμαζα την εισήγησή μου, μου ήλθε στο μυαλό ο «Έμπορος της Βενετίας», του οποίου τα πρόσωπα είχαν αρχίσει να με βασανίζουν μέχρις ότου ξαναδιάβασα το έργο αλλά αυτή τη φορά με πολλή περισσότερη ηρεμία και προσοχή.

Ήταν σαν μία λάμψη!

Τα Εσωτερικά νοήματα του Shakespeare στο έργο του άρχισαν να διακρίνονται καθαρά και μου φάνηκε σαν να έβρισκα έναν θησαυρό τον οποίο τώρα επιθυμούσα να μοιραστώ με όλους εκεί-

νους που βρίσκουν ευχαρίστηση στην μελέτη Ερμητικών κειμένων.

Μερικοί αναγνώστες θα πουν ότι το παρόν έργο είναι αποτέλεσμα της φαντασίας μου. Από αυτούς, τους οποίους εξάλλου ευχαριστώ που το διάβασαν, ζητώ συγγνώμη που τους έκανα να χάσουν χρόνο.

Άλλοι θα δουν αυτά που είδα κι εγώ. Σ'αυτούς θα πω να εντυφλήσουν στη μελέτη των Ερμητικών επιστημών.

Ομολογώ ότι δεν είμαι ειδικός στην λογοτεχνία ούτε κριτικός. Είμαι μόνον έναν ευγενής αναζητητής της «Αλήθειας», την οποία συχνά οι Μυημένοι όλων των εποχών έκρυψαν σε φανταστικές διηγήσεις και σε ανόητες καταστάσεις διαφόρων χαρακτήρων.

Ελπίζω να έγινα σαφής και να έδωσα σε όσους αναζητούν όπως εγώ, μία βοήθεια πάνω στην αναγκαία Παραδοσιακή μέθοδο της κατανόησης μύθων, αλληγοριών και συμβόλων.

Sebastiano Caracciolo
Bologna 1993

Οι χαρακτήρες του έργου

Bassanio	Θαυμαστής της Porzia
Antonio	Φίλος του Bassanio. Έμπορος
Shylock	Πλούσιος Εβραίος τοκογλύφος
Porzia	Πλούσια κληρονόμος
Graziano, Solanio, Solarino	Φίλοι του Antonio και του Bassanio
Gessica	Κόρη του Shylock
Lorenzo	Ερωτευμένος με την Gessica
Tubal	Φίλος του Shylock
Lancilotto Gobbo	Υπηρέτης του Shylock
Leonardo	Υπηρέτης του Shylock
Baldassarre, Stefano	Υπηρέτες της Porzia
Nerissa	Υπηρέτρια της Porzia
Il Doge	Ο Δόγης
Πρίγκηψ του Μαρόκου	Θαυμαστής της Porzia
Πρίγκηψ της Αραγονίας	Θαυμαστής της Porzia

Σύνθεση του έργου

Η παρούσα σύνθεση του έργου, παρουσιάζεται εδώ για όσους δεν έχουν διαβάσει ή δει το έργο.

Διαδραματίζεται κατά ένα μέρος στην Βενετία και κατά ένα μέρος στο Belmonte, στην βίλλα της Porzia.

Ο Bassanio, ξεπεσμένος αριστοκράτης, σπάταλος σκορποχέρης κληρονομίων, έχει πολλές ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τον Antonio. Για να μπορέσει να εξοφλήσει, σκέφτηκε να επιδιώξει να παντρευτεί την Porzia μία πλούσια κληρονόμο, η οποία μένει σε μία βίλλα στο Belmonte. Για να πάει στο Belmonte και να επιτύχει το σκοπό του έχει ανάγκη από χρήματα και απευθύνεται στον Antonio, ο οποίος, αδυνατώντας να του δανείσει, αφού έχει επενδύσει όλα του τα χρήματα στο εμπόριο σε διάφορες χώρες, του προτείνει να δανεισθεί από αλλού και αυτός θα μεσολαβήσει ως εγγυητής για την εξόφληση του δανείου.

Ο Bassanio απευθύνεται στον πλούσιο τοκογλύφο Εβραίο Shylock για δάνειο τριών χιλιάδων δουκάτων για «τρεις από δώδεκα μήνες», εγγυημένο από τον Antonio. Ο Shylock, ωστόσο, τρέφει μίσος για τον Antonio θεωρώντας τον το μεγαλύτερό του εχθρό, αφού ο Antonio είναι γενναιόδωρος και δανείζει χρήματα χωρίς τόκο, δέχεται την εγγύηση επειδή τον θεωρεί «φερέγγυο». Σε κάποιο διάλογο βεβαιώνει και ο Antonio ότι ο Shylock είναι εχθρός του και απευθύνεται σ' αυτόν μόνον για να σώσει τον Bassanio.

Πηγαίνουν σε έναν συμβολαιογράφο και συντάσσουν τον όρο της εγγύησης, τον οποίο ο Shylock επιθυμεί να υπογραφεί μόνον από τον Antonio. Στον όρο της εγγύησης ο Shylock δεν ζητά κανέναν τόκο σε χρήματα. Αξιώνει όμως, μία ρήτρα με την οποία εάν το χρέος δεν εξοφληθεί στην ημέρα λήξης του, η ποινή θα αποτελείται από την αφαίρεση μίας λίβρας² σάρκας που θα έχει αφαιρεθεί από το μέρος εκείνο του σώματος του Antonio το οποίο ο Shylock θα υποδείξει.

² ΣτΜ: .. αρχαία μονάδα μέτρησης βάρους

Ο Antonio δέχεται πιστεύοντας ότι σε δύο μήνες τα πλοία του θα έχουν επιστρέψει με τις εισπράξεις από τις πωλήσεις, και έτσι πριν την λήξη του τριμήνου θα έχει εξοφλήσει τον δάνειο.

Με ασφαλισμένους τους όρους, ο Bassanio προσκαλεί τον Shylock σε δείπνο μεταξύ φίλων στο σπίτι του Graziano. Κατά τη διάρκεια της απουσίας του Shylock από το σπίτι του, η κόρη του Gessica φεύγει με τον ερωτευμένο μαζί της Lorenzo με τον οποίο αφού περιπλανήθηκε σε διάφορα μέρη, κατέφυγε στο Belmonte.

Στο μεταξύ στο Belmonte, η Porzia θρηνεί μαζί με την Nerissa την έμπιστη υπηρέτριά της, επειδή βρίσκεται δεσμευμένη εξ'αιτίας ενός όρκου που είχε δώσει στον πατέρα της πριν αυτός πεθάνει, σύμφωνα με τον οποίο θα πρέπει να παντρευτεί αυτόν που θα πληρεί τον όρο της διαθήκης του. Η διαθήκη είχε ως όρο ότι οι επίδοξοι μνηστήρες θα πρέπει να διαλέξουν ένα από τρία κουτιά: ένα χρυσό, ένα ασημένιο κι ένα μολυβί.

Ένα από τα τρία περιέχει ένα μικρό πορτρέτο της Porzia κι αυτός που θα το βρει θα την κερδίσει.

Ο θρήνος της γίνεται ακόμη μεγαλύτερος αναλογιζόμενη τα ελαττώματα που είχαν όσοι είχαν έλθει μέχρι εκείνη τη στιγμή γι'αυτόν τον σκοπό στο Belmonte. Η υπηρέτριά της Nerissa για να την ενθαρρύνει της λέει ότι οι τέσσερις διεκδικητές μνηστήρες αποφάσισαν να απόσχουν από τη δοκιμασία και να ξαναρχίσουν από την αρχή. Της ζητά να θυμηθεί «εκείνο τον Βενετό τον Bassanio, μορφωμένο στρατιωτικό, που είχε έλθει στο Belmonte μαζί

με τον Μαρκήσιο του Μονφεράτου όταν ο πατέρας της ακόμα ζούσε». Η Porzia θυμήθηκε το γεγονός με νοσταλγία.

Με την αναχώρηση των τεσσάρων μνηστήρων, μαθαίνει ότι κατέφθασε ο Πρίγκηψ του Μαρόκου και αμέσως μετά ο Πρίγκηψ της Αραγονίας.

Ο Πρίγκηψ του Μαρόκου παρουσιάζεται στην Porzia και της ζητά κατανόηση για το χρώμα του δέρματός του που ήταν σκούρο εξ' αιτίας του ήλιου της χώρας του. Η Porzia του απαντά ότι στα μάτια της όλοι οι μνηστήρες είναι ίδιου χρώματος. Του προσθέτει επίσης ότι εάν θέλει να υποστεί τη δοκιμασία (των τριών κουτιών) θα πρέπει να ορκισθεί ότι, εάν χάσει, δεν θα παντρευτεί καμμία γυναίκα ποτέ. Ο Πρίγκηψ του Μαρόκου δέχεται και δηλώνει έτοιμος για τη δοκιμασία, και έτσι η Porzia τον προσκαλεί στο Ναό να ορκισθεί, κατόπιν δε σε γέυμα, τέλος δε να δοκιμάσει την τύχη του στην αίθουσα με τα τρία κουτιά.

Στο πρώτο κουτί, το χρυσό, ήταν γραμμένο: **«όποιος με διαλέξει θα έχει αυτό που πολλοί επιθυμούν»**.

Στο δεύτερο κουτί, το ασημένιο, ήταν γραμμένο: **«όποιος με διαλέξει θα έχει αυτό που του αξίζει»**.

Στο τρίτο κουτί, το μολυβένιο, ήταν γραμμένο: **«όποιος με διαλέξει θα πρέπει να δώσει και να διακυβεύσει όλα όσα έχει»**.

Ο Πρίγκηψ του Μαρόκου, μετά από σκέψη πάνω στα τρία μέταλλα, και υποκούοντας στην αλαζονεία και την επιπολαιότητά του, κρίνει ότι το μολύβι είναι πολύ ευτελές μέταλλο, το δε ασημένιο κουτί ανάξιο να περιέχει την ομορφιά της Porzia.

Επιλέγει λοιπόν, το χρυσό κουτί, το ανοίγει και αντί να βρεί το πορτραίτο της Porzia βρίσκει ένα κρανίο και ένα σημείωμα όπου είναι γραμμένο ένα κείμενο που ξεκινά με:

«Ο,τι λάμπει δεν είναι χρυσός»

Έτσι, ο Πρίγκηψ του Μαρόκου αναχώρησε λέγοντας: «Θα φύγω όπως φεύγει όποιος χάνει».

Στη συνέχεια, και αφού έδωσε τον όρκο του, ο Πρίγκηψ της Αραγονίας, δοκιμάζει την τύχη του και, αφού υπολόγισε με έπαρση την αξία του, επέλεξε το ασημένιο κουτί, όπου βρήκε μία εικό-

να ενός ηλίθιου και ένα σημείωμα όπου είναι γραμμένο ένα κείμενο που ξεκινά με:

«Επτά φορές πέρασα από τη φωτιά. Επτά φορές το ξανασκέφτεται, όποιος θέλει να είναι τυχερός στην επιλογή».

Ενώ φεύγει ο Πρίγκηψ της Αραγονίας, καταφθάνει στο Belmonte ο Bassanio, συνοδευόμενος από τον Graziano. Η Porzia τον παρακαλεί να μην ξεκινήσει αμέσως την δοκιμασία, αλλά να περιμένει μερικές ημέρες. Στην πραγματικότητα η Porzia, ερωτευμένη με τον Bassanio, φοβόταν ότι ίσως μία βιαστική επιλογή κουτιού να τον οδηγούσε σε λάθος.

Ο Bassanio επιμένει και η Porzia τον αφήνει να διαλέξει. «Εάν με αγαπάτε, θα με ανακαλύψετε» του λέει και βάζει μία όμορφη μουσική.

Ο Bassanio απορρίπτει το χρυσό κουτί, «διότι η εξωτερική εμφάνιση μπορεί να κρύβει μέσα της αποδοκιμασία».

Στη συνέχεια απορρίπτει το ασημένιο κουτί διότι το ασήμι αντιπροσωπεύει το χρήμα που περνά από το ένα χέρι στο άλλο.

Τέλος επιλέγει το μολυβένιο, διότι παρά την απειλή που κρύβει³ ο μόλυβδος είναι ένα στοιχείο που αξιολογείται για την «φτωχή απλότητά του».

Ανοίγει το μολυβένιο κουτί και βρίσκει το πορτραίτο της Porzia και έναν κύλινδρο χαρτιού όπου είναι γραμμένο:

*«Όποιος περιφρονεί την εμφάνιση
έχει κάνει καλή επιλογή και έχει καλή μοίρα.*

Με αυτήν την εμπειρία θα είσαι ευχαριστημένος και θα βαδίζεις στα σίγουρα.

³ ΣτΜ: από μολύβι φτιάχνονται οι σφαίρες

Και εάν θέλεις ευτυχία
να μείνεις στην ευλογημένη μοίρα σου.
Μην αναζητάς κάτι νέο,
ζήτα ένα φιλί από την συνοδό σου.
Κατανοεί καλά όποιος αγαπά καλά».

Η Porzia τον ονομάζει τότε Κύριό της, Κυβερνήτη της και Βασιλέα. Του παραδίδει ένα δαχτυλίδι λέγοντάς του ότι με αυτό το σύμβολο του παραδίδει τον εαυτόν της τον ίδιο, τους υπηρέτες της και όλα της τα πλούτη.

Του δηλώνει ότι εάν, με οποιονδήποτε τρόπο, χάσει αυτό το δαχτυλίδι, θα χάσει την αγάπη της και στη συνέχεια όλα τα υπόλοιπα.

Ακόμη και η Nerissa, την οποία φλερτάρει ο Grassiano, δίδει στον τελευταίο το δαχτυλίδι της σε ένδειξη της αγάπης της.

Φθάνουν στο μεταξύ ο Lorenzo, η Gessica και ο Solenio, οπότε ο τελευταίος δίδει στον Bassanio μία επιστολή του Antonio η ανάγνωση της οποίας φέρνει σε δύσκολη θέση τον Bassanio. Ο Antonio του έγραφε πληροφορώντας τον ότι κανένα πλοίο του δεν έφτασε σε λιμάνι και ότι όλα χάθηκαν, καθώς και ότι οι τρεις μήνες που προέβλεπε η εγγύηση του δανείου που είχε βάλει ως όρο ο Shylock παρήλθαν, και ο Shylock απαιτεί να εκπληρωθεί η ποινή που προέβλεπε το δάνειο (να αφαιρεθεί μία λίβρα σάρκας από το σώμα του Antonio).

Εάν ο Antonio πληρώσει τον όρο αυτόν θα πρέπει να πεθάνει, και πριν συμβεί αυτό θέλει να τον συναντήσει.

Η Porzia δηλώνει αδυναμία να πληρώσει έξι χιλιάδες δουκάτα (το διπλάσιο του δανείου), ή μάλλον το τριπλάσιο των έξι χιλιάδων, για να σώσει τον Antonio ο οποίος είναι φίλος του δικού της Bassanio, και έτσι προτείνει να πάνε στο Ναό να παντρευτούν και αμέσως μετά ο Bassanio θα μπορέσει να πάει στη Βενετία στον φίλο του, ο οποίος στο μεταξύ είχε φυλακισθεί σε αναμονή της δίκης για την μη πληρωμή του δανείου του.

Μετά τον γάμο, και χωρίς να αποτελείώσει η τελετή, ο Bassanio φεύγει για τη Βενετία μαζί με τον Graziano. Η Porzia και η Nerissa, μεταμφιεσμένες αντίστοιχα σε Δικηγόρο Baldassarre και τον υπηρέτη του φεύγουν με τη σειρά τους για τη Βενετία προκειμένου να παραστούν στη δίκη.

Στήνεται το Δικαστήριο με όλους παρόντες. Ο Δόγης προσπαθεί να ηρεμήσει τον Shylock προτείνοντάς του έλεος και καλοσύνη, όμως ο τελευταίος επιμένει στο μίσος του για τον Antonio και απαιτεί να εκπληρωθεί ο όρος ακριβώς όπως είχε συμφωνηθεί.

Ο Bassanio προσφέρει στον Shylock το τριπλάσιο του τιμήματος, αλλά ο τελευταίος επιμένει να ζητά μία λίβρα σάρκας από το μέρος της καρδιάς του Antonio.

Στο μεταξύ μπαίνει η Nerissa, μεταμφιεσμένη ως γραμματέας του Δικαστηρίου, η οποία αναγγέλλει την άφιξη του αναπληρωτή του Δόκτορος Bellario νομομαθή της Padova, που παρουσιάζεται ως Δικηγόρος Baldassarre (μεταμφισμένη Porzia), προκειμένου να αναλάβει την υπεράσπιση του κατηγορουμένου Antonio.

Ο Δικηγόρος Baldassarre (Porzia) αφού προσπάθησε εσχάτως να ηρεμήσει τον Shylock, δηλώνει ότι είναι υποχρεωμένος να αποσαφηνίσει ότι σύμφωνα με τους νόμους της Δημοκρατίας της Βενετίας, ο Shylock έχει το δικαίωμα να απαιτήσει την πληρωμή της ποινής από τον Antonio, προσθέτοντας όμως ότι το συμφωνητικό δίδει το δικαίωμα στον Shylock να αφαιρέσει μόνον μία λίβρα σάρκας από τον Antonio, χωρίς να χυθεί ούτε μία σταγόνα αίματος, επομένως ο Shylock θα πάρει μία λίβρα σάρκας χωρίς να χυθεί αίμα, διαφορετικά θα τιμωρηθεί με δήμευση όλης της περιουσίας του προς όφελος της Δημοκρατίας της Βενετίας.

Σ'αυτό το σημείο ο Shylock ζητά να του πληρωθεί το τριπλάσιο του ποσού όπως του είχε προτείνει ο Bassanio, παραιτούμενος από την απαίτηση αφαίρεσης σάρκας.

Ο Δικηγόρος Baldassarre (μεταμφιεσμένη Porzia), αντιτίθεται και δηλώνει επίσημα ότι από τη στιγμή που ο Shylock ζητά απόλυτη δικαιοσύνη, θα λάβει απόλυτη δικαιοσύνη. Ζητά να αφαιρεθεί σάρκα από τον Antonio, ακριβώς μία λίβρα, ούτε περισσότερο ούτε λιγότερο, χωρίς όμως να χυθεί ούτε μία σταγόνα αίματος, επί ποινή θανάτου.

Ο Shylock ζητά να του επιτραφεί το δάνειο, σκέτο και γυμνό, αλλά ο Δικηγόρος Baldassarre (Porzia), ενίσταται αφού ο Shylock είχε αρνηθεί την αποπληρωμή του δανείου και επιμένει ότι, αν θέλει, ας αφαιρέσει την λίβρα σάρκας. Ο Shylock τα αρνείται όλα, αλλά ο Baldassarre πιέζει δηλώνοντας ότι από τη στιγμή που ο Shylock απειλεί τη ζωή ενός πολίτη της Δημοκρατίας της Βενετίας, οφείλει να καταδικασθεί να πληρώσει τα μισά της περιουσίας του στον ζημιωθέντα και τα άλλα μισά στο κρατικό ταμείο.

Ο Antonio δηλώνει ότι το ήμισυ της περιουσίας θα το δώσει στην Gessica και στον Lorenzo, κόρη και γαμπρό του Shylock αντίστοιχα, υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί είναι Χριστιανοί. Υπό αυτές τις συνθήκες ο Δόγης θα είναι ευγνώμων προς τον Shylock για το υπόλοιπο μισό. Ο Shylock δέχεται και αποχωρεί, ενώ το Δικαστήριο λύεται.

Ο Bassanio προσφέρει στον Baldassarre (Porzia) ως αμοιβή για την νομική υποστήριξη τρεις χιλιάδες δουκάτα. Ο Baldassarre αρνείται, ο Bassanio επιμένει και τότε ο Baldassarre (Porzia) του ζητά ως αμοιβή το δαχτυλίδι που φέρει στο χέρι του. Ο Bassanio προσπαθεί να το αποφύγει, αλλά στο τέλος παρακινούμενος και από τον Antonio, ως αναγνώριση και ευγνωμοσύνη, δίδει στον Baldassarre (Porzia) το δαχτυλίδι.

Ακόμη και η γραμματέας (μεταμφιεσμένη Nerissa) ζητά και παίρνει το δαχτυλίδι από τον Graziano (που ως Nerissa του είχε δώσει).

Όλοι επιστρέφουν στο Belmonte, ο Bassanio, ο Antonio με τον Graziano για δικούς τους λόγους, και παρομοίως η Porzia με την Nerissa. Στο Belmonte ο Bassanio παρουσιάζει τον Antonio στην Porzia. Ο Graziano δικαιολογείται προς την Nerissa για το γεγονός ότι επέστρεψε στην γραμματέα του Baldassarre το δαχτυλίδι που του είχε χάρισει, και για να δικαιολογήσει την πράξη του αυτή αναφέρει ότι και ο Bassanio χάρισε το δαχτυλίδι του στον Baldassarre.

Επεμβαίνει η Porzia εκνευρισμένη με τον Bassanio επειδή αυτός χάρισε το δαχτυλίδι που η ίδια του είχε δώσει, στον Baldassarre. Προκειμένου να επέλθει η ειρήνη, ο Antonio προσφέρει ως ενθύμιο στην Porzia την ψυχή του ως εγγύηση πίστης και αφοσίωσης του Bassanio. Η Porzia δέχεται την εγγύηση και επιστρέφει στον Bassanio το δαχτυλίδι και αποκαλύπτει την μεταμφίεση που είχε γίνει.

Όλα ολοκληρώνονται με ευτυχία και απολαμβάνονται οι καρποί του γάμου.

Εσωτερική Θεώρηση

Η κριτική στα έργα του William Shakespeare, και εν προκειμένω στον «Έμπορο της Βενετίας», δεν μπορεί να αγνοήσει και να παραβλέψει αυτό που ονομάζουμε συμβολική-Παραδοσιακή κριτική.

Όποιος πράγματι επιθυμεί να εντρυφήσει στην εσώτερη σημασία του έργου «Έμπορος της Βενετίας» θα πρέπει να ξεπεράσει μία σειρά προκαταλήψεων, και πρώτα απ'όλα την προκατάληψη του λογοτέχνη. Θα πρέπει να ξεπεράσει οριστικά τη διάθεση εκείνου ο οποίος στο εν λόγω έργο αρνείται να δει κάτι άλλο από μία φανταστική ιστορία, ποιητική και ηθικολογική, αγνοώντας ό,τι έχει μέσα στο έργο μία ανώτερη συμβολική αξία.

Το χαρακτηριστικό της αναφερόμενης μεθόδου, η οποία σε αντίθεση με την βέβηλη, εμπειρική, κριτική ή λογοτεχνική, θα μπορούσαμε να την ονομάσουμε «Παραδοσιακή», είναι να δούμε ανάγλυφα τον παγκόσμιο χαρακτήρα των συμβόλων και των διδασκαλιών που απορρέουν από αυτά, σε σχέση με μία πάγια μυητική παράδοση, η οποία μας παραπέμπει στην αρχαία σοφία.

Τα δεσπόζοντα θέματα στις διάφορες δυτικές και ανατολικές Παραδόσεις, που έφθασαν ως εμάς διαμέσου μύθων, αλληγοριών και συμβόλων, είναι τα ακόλουθα:

- Το θέμα της ύπαρξης του πρωταρχικού/αρχέτυπου κέντρου
- Το θέμα της «πτώσης» του ανθρώπου από το πρωταρχικό κέντρο, δηλαδή από τα επίπεδα της ανώτερης συνείδησης σε επίπεδα πιο χονδροειδή και υλικά.
- Το θέμα της αναζήτησης του πρωταρχικού/αρχέτυπου κέντρου, και της πιθανής επανενσωμάτωσης μόνον διαμέσου δοκιμασιών, θυσιών και εξαγνισμού.
- Το θέμα της «διέλευσης δια των υδάτων»
- Το θέμα της διαδοχής και Βασιλικής αποκατάστασης.
- Το θέμα της «Γυναίκας» η οποία, αναλόγως της συμπεριφοράς του ήρωα, δύναται να γίνει αιτία διαλυτικής αποπλάνησης ή νίκης.

Στον «Εμπορο της Βενετίας», ο συγγραφέας δείχνει καθαρά ότι επιθυμεί να ανακαλέσει με σύγχρονους τρόπους (σύγχρονους της εποχής του) την αρχαία Παράδοση και το μυητικό δράμα. Αρκετοί πιστεύουν, μεταξύ άλλων, ότι (μία θεωρία αρκετά πιστευτή μεταξύ των κριτικών) ο συγγραφέας των έργων που παρουσιάζονται με δημιουργό τον William Shakespeare ήταν ο Francis Bacon, μέλος Ροδοσταυρικής Οργάνωσης⁴. Σε κάθε περίπτωση

⁴ ΣτΜ: Ο Ροδοσταυρισμός είναι ιδιότητα που κατακτάται στο τέλος της Τεκτονικής και κυρίως της Μαρτινιστικής πορείας και ουδέποτε ως Τάγμα καθότι οι Ροδόσταυροι του παρελθόντος ουδέποτε άφησαν Τυπικά ή ξεχωριστές διδασκαλίες. Ο αληθής Ροδόσταυρος σύμφωνα με τον Κούνραθ είναι ένας θεραπευτής στο απέραντο νοσοκομείο του κόσμου. Η ανάληψη τού αρχέγονου πνευματικού λειτουργήματος του ανθρώπου – δια της ορθής χρήσεως τού Λόγου, αυτού του πανίσχυρου πνευματικού οργάνου δράσεως – θα μπορούσε να βοηθεί ως «Ροδοσταυρισμός». Ο αληθής και ορθώς νοούμενος Ροδοσταυρισμός θεωρείται ως η κατάληξη ή η πραγμάτωση του Τεκτονισμού και του Μαρτινισμού.

Σύμφωνα με την μεταδοθείσα Παράδοση, Ροδόσταυροι εμφανίζονται, ήδη, από την εποχή των Αποστόλων του Χριστού με αποστολή τους ήταν να ενώσουν την Αρχαία Αιγυπτιακή-Ιουδαϊκή Μύηση του Ρόδου, διατηρημένη ήδη από τους Εσσιούς, με την Μύηση του Σταυρού η οποία ενσωμάτωσε την Διδασκαλία του Ιησού. Το 1614 έχουσε την εμφάνιση του έργου «Fama Fraternitatis». Λίγο αργότερα ακολούθησε ένα άλλο μανιφέστο με τίτλο «Confessio Fraternitatis R+C». Έργο του Ροδόσταυρου είναι πάντοτε η «θεραπεία ασθενών δωρεάν». Το 1616 έκανε την εμφάνισή του άλλο ένα βιβλίο ανώνυμο συγγραφέα με τίτλο «Οι Χυμικοί Γάμοι του Κρίστιαν Ροζενκρόυτς». Θεωρήθηκε ότι ανήκε στον Βαλεντίν Αντρέα.

Εκείνη την πρώτη δεκαετία του 17^{ου} αιώνα συνέβαιναν πολλά. Κυριαρχούσε μία επανάσταση στη σκέψη, μία αλλαγή νοοτροπίας και αντίληψης. Ο Jakob Böhme θα επηρέαζε σύντομα τη σκέψη και τις διδασκαλίες του Louis Claude de Saint Martin ο οποίος λίγο αργότερα θα ξεκινούσε το δικό του σύστημα μεταμόρφωσης και φώτισης του Ανθρώπου. Η ανθρωπότητα ωθήθηκε από την πανάρχαρη αναζήτηση της πηγής της και την προαιώνια δίψα επανενσωμάτωσής της και αποκατάστασής της στις πνευματικές αξίες που κατείχε αλλά έχασε εξ' αιτίας της «πτώσης». Τα κινήματα του Δυτικού Εσωτερισμού (Τεκτονισμός, Μαρτινισμός, Ροδοσταυρισμός) άρχισαν να παίρνουν σάρκα και οστά. Και αν και ο Τεκτονισμός δεν στάθηκε πάντοτε και σε όλες του τις εκφάνσεις στο ύψος των περιστάσεων και εκφυλίσθηκε σε μεγάλο του μέρος, λίγοι Τέκτονες και λίγα Τεκτονικά Τάγματα κράτησαν την Παραδοσιακή του μορφή και διατήρησαν την αξία της Μυητικής πραγμάτωσης ως μέσο αποκατάστασης του Ανθρώπου. Αυτό έγινε διατηρώντας αναλλοίωτα, Τυπικά και Κανονισμούς. Έτσι μέσα στις δύο ατραπούς του (Παραδοσιακού) Τεκτονισμού και του Μαρτινισμού, ο Ροδοσταυρισμός βρήκε την ορθή έκφρασή του.

είναι εύλογο ότι ο ίδιος ο Shakespeare ήταν γνώριμος σε οργανώσεις με αντικείμενο τη μελέτη του Εσωτερισμού.

Η εποχή που έζησε ο Shakespeare, ήταν πράγματι μία εποχή κατά την οποία αφθονούσαν οι Μυητικοί και Ερμητικοί Οργανισμοί, μεταξύ αυτών δε και ο Ροδοσταυρισμός, ο οποίος δίδει μία άλλη δυναμική στον Εσωτερισμό, απογειώνοντας μύθους Σκανδιναβικούς, Αιγυπτιακούς, Ελληνικούς, Ρωμαϊκούς κλπ.

Δεν είναι τυχαίο ότι επέλεξε την Βενετία ως έδρα του δράματος και το Belmonte ως τόπο όπου το δράμα πραγματοποιείται και ολοκληρώνεται.

Η Βενετία μπορεί άξια να αντιπροσωπεύσει το σημείο συνάντησης της Σκανδιναβικής με την Μεσογειακή και Ανατολική παράδοση, ενώ το Belmonte είναι ένας τόπος απομονωμένος και καταπληκτικός, ένα σημείο μαγνητικό, ένας Ομφαλός, ένα μυστηριώδες κέντρο. Κατά την Παράδοση, ένα τέτοιο κέντρο εμφανίζεται ως «Όρος», ή νήσος, το Όρος Meru, το Avalon, το Λευκό Όρος, ο Όλυμπος, ο Πύργος του Graal κλπ.

Εξάλλου, η ρίζα BL του Belmonte, μας μεταφέρει στην ανάλογη ρίζα LB του Alban, λευκό, φωτεινό, το Λευκό Όρος, η Νήσος Leukè (Ουκρανία) κλπ. όλα αναλογικά που ανάγονται στο θέμα του Υπερβόρειου Πολικού Παραδοσιακού Κέντρου.

Το Belmonte ονομάζεται επίσης Albione, έδρα της αυλής του Βασιλέα Αρθούρου.

Ασφαλώς ο συγγραφέας του έργου έπρεπε να γνωρίζει καλά, όπως το απέδειξε και σε άλλα του έργα, την Παράδοση, η οποία με διηγήσεις, μύθους και σύμβολα μετέδωσε την αρχαία και πάντοτε ζώσα αλήθεια, την συχνά κρυμμένη μέσα στην πιο πλατειά και ιδιόρρυθμη φαντασία, ελάχιστα αισθητή και κατανοητή, αλλά έχουσα πάντοτε αισθητική και εσωτερική σημασία.

Με αυτήν την ευκαιρία, αναφέρουμε μόνον δύο παραδείγματα: Ο Geber μας λέγει στην «Summa perfectionis magisterii»: «όπου μίλησα καθαρά και με σαφήνεια για την επιστήμη μας, εκεί μίλησα πιο σκοτεινά και την σκέπασα». Και ο Αυτοκράτωρ Ιουλιανός έγραψε: «αυτό που στους μύθους εμφανίζεται απίθανο, είναι αυτό που μας ανοίγει τον δρόμο προς την αλήθεια. Πράγματι,

όσο πιο παράδοξο και περίεργο είναι το αίνιγμα, τόσο περισσότερο δεν πρέπει να εμπιστευόμαστε τα γυμνά λόγια αλλά να αναλωνόμαστε γύρω από την παρουσιαζόμενη αλήθεια.

Για να γίνουν κατανοητά όσα είπαμε, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι το μυητικό δράμα διαδραματίζεται εντός του ανθρώπου.

Για μας ο «Έμπορος της Βενετίας» αντιπροσωπεύει το μυητικό δράμα του Ανθρώπου, ο οποίος ενσυνείδητος της πτώσης του, χρησιμοποιεί την Παραδοσιακή μέθοδο για να επιδιώξει μία ανάκτηση της αξιοπρέπειάς του διασχίζοντας την μυητική ατραπό.

Για να κατανοήσουμε καλά το εγχείρημά μας, θα πρέπει να δούμε τα πρόσωπα κλειδιά του έργου, Bassanio, Antonio, Shylock, ως διαφορετικές εμφανίσεις του μυστούμενου στην οδό της αφύπνισης, στην μυητική οδό που οδηγεί στην κατάκτηση ενός ανώτερου καθεστώτος συνείδησης, ενώ η Porzia θα πρέπει να ειπωθεί ως η παγκόσμια δύναμη χωρίς την υπεροχή της οποίας καμμία μυητική ατραπός δεν δύναται να φτάσει στο τέλος της.

Στην περίπτωσή μας ο μυστούμενος είναι ο Bassanio, ενώ ο Antonio αντιπροσωπεύει την πνευματική του πλευρά που τείνει προς το καλό. Ο Shylock αντιπροσωπεύει την γήινη κατάσταση του, την πλευρά της ψυχής του που τείνει προς το κακό. Ο Bassanio είναι ο μυστούμενος, ο πεπτωκώς άνθρωπος ο οποίος κουρασμένος από την ενασχόλησή του με την ύλη θέλει επιτέλους να αποκαταστήσει το όνομά του, δεν μπορεί να υποφέρει την πραγματική του κατάσταση και είναι διατεθειμένος να διακινδυνεύσει τα πάντα γι' αυτό.

Ο συγγραφέας τον παρουσιάζει ως ξεπεσμένο αριστοκράτη, πτωχό που κατασπατάλησε όλα όσα η μοίρα του είχε προσφέρει, γεμάτος με χρέη προς τον Antonio, δηλαδή προς την πλευρά της ψυχής του που τείνει προς το καλό.

Η Porzia αντιπροσωπεύει τη «Γυναίκα», φυλακισμένη από τους όρκους του πατέρα της, η οποία θα ελευθερωθεί και θα παντρευτεί μετά την «διέλευση δια των υδάτων» και μετά την υπέρβαση της δοκιμασίας της λύσης του αινίγματος που τέθηκε από τον πατέρα της.

Η κατάκτηση της Porzia είναι η απαραίτητη συνθήκη χωρίς την οποία δεν θα γίνει τίποτα, διότι το κακό (Shylock) μπορεί να νικηθεί και να μετασχηματισθεί σε καλό.

Το κυρίαρχο θέμα του έργου είναι η μνητική ατραπός του Bassanio για την απόκτηση των επονομαζόμενων «μικρών μυστηρίων», και θα το αποδείξουμε βήμα-βήμα με την αναλογική Παραδοσιακή μέθοδο.

Οι ελάχιστονες ρόλοι συμπληρώνουν και επιτρέπουν την θεατροποίηση του έργου και στο μεταξύ καλύπτουν την εσωτερική αξία που επικεντρώνεται στο δράμα. Πράγματι ο Solarino και ο Solanio αντιπροσωπεύουν το χορό, ο Graziano και ο Lorenzo τους συλλογισμούς του συγγραφέα και με τις σχέσεις τους με την Nerissa και Gessica αντίστοιχα, ενδυναμώνουν το κεντρικό θέμα του δράματος.

Ο Bassanio, ο μουόμενος, είναι ένας νέος ευγενικής καταγωγής, χωρίς όμως άλλα πλούτη παρά μόνον την ανάμνηση της παλιάς του αίγλης. Έχει ακόμη μία τελευταία πιθανότητα να επιστρέψει στα πλούτη. Αυτή η πιθανότητα είναι να προσεγγίσει το Belmonte, να ξεπεράσει τις δοκιμασίες και να παντρευτεί την Porzia. Είναι ερωτευμένος με την Porzia, έχοντας μία σθεναρή επιθυμία να κατακτήσει την «Γυναίκα». Αυτό αντιπροσώπευε η Porzia, μία πλούσια κληρονόμος, όμορφη αλλά και με πολλές αρετές.

Η Porzia έμενε σε μία βίλλα (Πύργο) στο Belmonte, στην οποία η πρόσβαση είναι μέσω θάλασσας, δηλαδή διαμέσου της «διέλευσης διά των υδάτων».

Η «διέλευση διά των υδάτων» είναι ένα σύμβολο που συναντάμε σε όλες τις Παραδόσεις, ως διαδικασία αξιολόγησης, επιβεβλημένη για έναν ήρωα, η οποία επιτρέπει την προσέγγιση της αναζήτησης.

Έτσι ο Εβραϊκός λαός όφειλε να διαπεράσει τα ύδατα για να δοκιμασθεί σε άλλες δοκιμασίες που θα του επέτρεπαν να προσεγγίσουν την Γη της Επαγγελίας. Παρομοίως ο Ιάσων πρέπει να περάσει τα ύδατα για να φθάσει στην Κολχίδα όπου θα δοκιμασθεί από άλλες δοκιμασίες, θα τις περάσει και θα κερδίσει το χρυσόμαλο δέρας. Παρομοίως και ο Χριστός θα περπατήσει επάνω

από τα ύδατα για να διδάξει στους οπαδούς του να προσπερνούν την ύλη, και πάει λέγοντας.

Η Porzia, στην βίλλα της, ορφανή και παρθένα, είναι φυλακισμένη από τον όρκο που έδωσε στον ετοιμοθάνατο πατέρα της να μην παντρευτεί παρά μόνον με εκείνον ο οποίος θα κατορθώσει να λύσει το αίνιγμα των τριών κουτιών, θα μπορέσει δηλαδή να ελευθερώσει από εκείνη το πορτρέτο που βρίσκεται κλεισμένο σε ένα από αυτά.

Ωστόσο, οφείλει να αναμένει τον προαποφασισμένο Ιππότη, ο οποίος, αφού περάσει την δοκιμασία, θα την ελευθερώσει και θα την παντρευτεί. Είναι προφανές το **Solve e Coagula**⁵ των Ερμητικών φιλοσόφων. Και είναι προφανές ότι το κουτί (φέρετρο) ισοδυναμεί με μία πρόσκληση να κάνει να αναδυθεί κάτι το πεθαμένο, που έχει υποστεί πτώση και που οφείλει να αφυπνισθεί.

Ο Bassanio είναι για την Porzia το χρυσόμαλλο δέρας και κάνει το Belmonte (όπου είναι και η βίλλα της Porzia) μία άλλη απατηλή Κολχίδα όπου καταφθάνουν πολλοί Ιάσωνες για να την κατακτήσουν.

Η Porzia αντιπροσωπεύει την Συμπαντική Δύναμη, την Σεληνιακή, θηλυκή, τον υδράργυρο των σοφών, που δεν έχει δικό του φως, δεν έχει βούληση. Δεν δύναται να επιλέξει τον δικό της άνδρα, ούτε μπορεί να απαρνηθεί να επιλεγεί.

Αποσυντίθεται όταν βλέπει αυτούς που δεν περνούν την δοκιμασία και αποδεικνύουν ότι δεν έχουν επαρκή προσόντα για να την κατακτήσουν, ενώ μεταλάσσεται και εξυψώνεται γιαυτόν που, αφού περάσει την δοκιμασία, την κατακτά.

Ο αποθανών πατέρας είναι ισοδύναμος με τον άρρωστο Βασιλέα του Graal, δηλαδή ισοδύναμος με την ανεπάρκεια της Παράδοσης, η οποία, προκειμένου να επανεγκατασταθεί, έχει ανάγκη ενός Ιππότη προαποφασισμένου. Πράγματι, η Nerissa λέγει στην Porzia – η οποία τρέμει την εκλογή της από κάποιον που δεν αγαπά – ότι η ιδέα του αινίγματος των τριών κουτιών είναι καλή διότι

⁵ ΣτΜ: *Αλχημική διαδικασία που ορίζεται ως «Διάλυση και Επανασύνθεση». Παράπέμπει στον προσωπικό μας μετασηματισμό.*

«δεν θα κερδίσει ποτέ κανείς που δεν την αγαπά», επικαλούμενη τον μύθο του Ιππότη του οποίου το πεπρωμένο είναι να νικά.

Τα τρία κουτιά είναι ένα χρυσό, ένα ασημένιο κι ένα μολυβί. Σε ένα από αυτά βρίσκεται το πορτρέτο της Porzia. Θεωρώντας την Porzia ως γυναίκα με σάρκα και οστά, η εικόνα της ισοδυναμεί με το πνεύμα που οφείλει να απελευθερωθεί. Πρόκειται για την εικόνα που θα επανασυνδεθεί με την ύπαρξη.

Στην Ερμητικο-Αλχημική Παράδοση, το Μεγάλο Έργο⁶ πραγματοποιείται σε τρεις φάσεις: Μαύρο έργο ή μόλυβδος, Λευκό έργο ή άργυρος, Κόκκινο έργο ή χρυσός. Ο Αλχημιστής τοποθετεί τα τρία μέταλλα στον Αθάνωρα (κουτί) και προκαλεί με αργή φωτιά τον μετασχηματισμό.

Οι τρεις φάσεις, πρέπει να βιωθούν σταδιακά, εκκινώντας από το μαύρο έργο. Ο μόλυβδος είναι που πρέπει να μετασχηματισθεί πρώτα σε άργυρο και μετά σε χρυσό. Δεν ενδείκνυται να προσπεράσουμε μία φάση, ή ακόμη χειρότερα δύο, επί ποινή ακυρότητας του μετασχηματισμού.

Από τα τέσσερα σημεία της γης έρχονται οι Ιππότες στο Belmonte προκειμένου να λάβουν μέρος στην δοκιμασία. Εδώ επαναλαμβάνεται το σύμβολο του σταυρού του οποίου κέντρο είναι το Belmonte (όπου είναι και η βίλλα της Porzia). Το κέντρο αυτό είναι ο ομφαλός, το σημείο αναφοράς του προσωπικού δικού μας εσωτερικού κόσμου, το κέντρο της γέφυρας μεταξύ ανθρώπινου και θείου.

Αυτοί οι οποίοι θέλουν να αναμετρηθούν με την δοκιμασία, πρέπει να είναι σίγουροι για τα δικά τους προσόντα, πρέπει να αισθάνονται αρκετά δυνατοί και προετοιμασμένοι να νικήσουν. Ο πήχυς είναι ψηλά: Νίκη ή πνευματικός θάνατος.

Πριν αντιμετωπισθεί η δοκιμασία, οφείλουν να τεθούν υπό την επίρρεια όρκου, σύμφωνα με τον οποίο σε περίπτωση ήττας, οφείλουν να απαρνηθούν να ξαναγαπήσουν άλλη γυναίκα. Καθί-

⁶ ΣτΜ: Ως Μεγάλο Έργο στον Εσωτερισμό ορίζεται το έργο της μεταστοιχείωσης του Ανθρώπου μέσω της πνευματικής του αποκατάστασης.

στανται φυλακισμένοι του όρκου τους, άβουλοι, τιμωρημένοι από την δική τους ήττα.

Αυτοί που χάνουν, πράγματι, παρόλον ότι έχουν διαπεράσει τα ύδατα για να προσεγγίσουν το Belmonte, αποδεικνύουν ότι δεν κατέχουν τα απαραίτητα προσόντα για τη νίκη. Η Porzia καθίσταται γι αυτούς στοιχείο αποπλάνησης και καταστροφής, διότι προσπάθησαν να την κατακτήσουν με σφετερισμό και έπαρση.

Στον μύθο του Graal, ο Wolfram Von Eschebach βεβαιώνει ότι για να έχει το δικαίωμα να φυλάξει το Graal, εκτός της απαραίτητης δύναμης, απαιτείται επίσης, ο Ιπότης να είναι «καθαρός από έπαρση».

Στην Ερμητικο-Αλχημική Παράδοση, υπάρχει η αναφορά στην ανάλογη αίσθηση του διαλυτικού Υδραργύρου.

Όλοι οι Διδάσκαλοι συνιστούν προσοχή, κάθαρση, σεμνότητα, ιερότητα, επιθυμία απαλλαγμένη από πάθη, αργό και συνεχές πυρ, βαθειά και αλτρουϊστική αγάπη και διάθεση να θυσιασθούν τα πάντα για την Αλήθεια.

Η Αγάπη, το ζωοποιό πυρ, την οποία ο Bassanio αισθάνεται για την Porzia είναι πολύ μεγάλη. Απευθύνεται στον Antonio για να βρεί τα μέσα που θα του επιτρέψουν να προσεγγίσει το Belmonte.

Η μορφή του Antonio φαίνεται πολύ περίπλοκη. Εμφανίζει μία πνευματικότητα η οποία δεν συνάδει με το επάγγελμα του εμπόρου. Δανείζει χρήματα σε όλους χωρίς κανένα τόκο. Υποδεικνύεται ως φίλος του Bassanio, και τόσο δεμένος μαζί του, που ξεπερνά τα όρια της φιλίας. Είναι διατεθειμένος να θυσιασθεί για τον Bassanio χωρίς κανένα αντάλλαγμα, χωρίς ο τελευταίος να έχει κάνει τίποτε γι αυτόν, και επιπλέον του χρωστά χρήματα όντας παράλληλα αφερέγγυος και σπάταλος. Ο Antonio είπε στον Bassanio: «από την ζωή μου και από το χαρτοφυλάκίό μου και από όλα όσα έχω μέχρι τελευταίου εκατοστού, μπορείτε να πάρετε ελεύθερα». Επομένως, δεν του διαθέτει μόνον το χαρτοφυλάκιο του αλλά και όλα όσα έχει συμπεριλαμβανομένης της ζωής του.

Αυτή η απολύτως εγκάρδια δήλωση, υποδηλώνει τον δεσμό που υπάρχει μεταξύ Antonio και Bassanio, δεσμό που επιβεβαιώ-

νεται από το συμβολικό πλαίσιο που περιέχει η ταυτότητα των δύο προσωπικοτήτων: Ο Antonio είναι το πνευματικό μέρος του Bassanio, είναι η καλή του πλευρά, είναι η πλευρά του Bassanio που ζητά βοήθεια για να δημιουργηθούν οι συνθήκες να προσεγγίσει το Belmonte (όπου είναι η Porzia) και να τεθεί στην δοκιμασία για την κατάκτηση της Porzia.

Προς επιβεβαίωση του δεσμού μεταξύ Antonio και Bassanio, ο Solarino (φίλος των Antonio και Bassanio) στην 8^η σκηνή της 2^{ης} πράξης λέγει: «Πιστεύω ότι ο Antonio αγαπά τη ζωή μόνον μέσω του Bassanio».

Για τον πεπτωκότα άνθρωπο, που επιθυμεί να διαβεί την μυητική οδό της επανενσωμάτωσης, όμως, δεν αρκεί να αναζητήσει την βοήθεια του πνεύματος. Απαιτείται επίσης, και το σώμα να δώσει την δική του συμβολή.

Το Μυητικό δράμα, τουλάχιστον στο πρώτο του στάδιο που κατευθύνεται προς την πραγματοποίηση των μικρών μυστηρίων, δεν πραγματοποιείται στο επέκεινα, αλλά εδώ στη Γη.

Ο Μύστης, έχει επίσης ανάγκη να διατρέξει στο σωματικό μέρος. «*Απόδοτε τα του Καίσαρος τω Καίσαρι και τα του Θεού τω Θεώ*» μας είπε ο Μέγας Μυημένος της Γαλιλαίας.

Στο Μυητικό δράμα, δεν ακυρώνουμε το σώμα, αλλά αντίθετα οφείλουμε να το τοποθετούμε στην ορθή διάστασή του. Το σώμα πρέπει να μεταλλαχθεί όπως ο μόλυβδος σε χρυσό. Να πνευματικοποιήσουμε την ύλη και να υλοποιήσουμε το πνεύμα είναι η υπόδειξη που μας δίδει ο Ερμής ο Τρισμέγιστος.

Ωστόσο, η βοήθεια του Antonio κατευθύνεται από έναν συμβιβασμό με τον Shylock, άλλη μία περίπλοκη προσωπικότητα.

Εάν ο Antonio αντιπροσωπεύει το πνευματικό μέρος του Bassanio, το καλό, ο Shylock αντιπροσωπεύει την υλικότητα, το κακό.

Η Παράδοση μας έχει υποδείξει την σημαντικότητα της δυαδικότητας, η οποία εκτός του να αντιπροσωπεύει την εκδήλωση και την πολυπλοκότητα, αντιπροσωπεύει επίσης τον νόμο των αντιθέτων, καλό-κακό, κρύο-ζεστό, άνω-κάτω, θετικό-αρνητικό, ενεργητικό-παθητικό κλπ.

Μας έχει επίσης υποδειχθεί η αναγκαιότητα της ύπαρξης δύο πόλων στην εκδήλωση, οι οποίοι προτρέπουν στην αναζήτηση του τρίτου πόλου, του απόκρουφου που είναι το τρία, η ισορροπία μεταξύ των δύο, η αρμονία στην πολυπλοκότητα της παραφωνίας. Το κακό δεν πρέπει να καταστραφεί, αλλά να μετασχηματισθεί σε καλό.

Με δεδομένη την σημασία του Μυητικού δράματος του έργου «ο Έμπορος της Βενετίας», η ιστορία του οποίου βασίζεται σε μία οικονομική υποχρέωση/δέσμευση, είναι δεδομένο ότι, αν και άδικα, η τοκογλυφία παρουσιάζεται με έμφαση εφόσον την χρησιμοποιεί ένας Εβραίος. Κατά την εποχή που ο συγγραφέας γράφει το έργο αυτό, ό,τι είναι Χριστιανικό θεωρείται καλό, και ό,τι είναι Εβραϊκό θεωρείται κακό. Έτσι όπως ο Antonio, το καλό, είναι Χριστιανός, ενώ ο Shylock, το κακό, είναι Εβραίος.

Ο Antonio και ο Shylock είναι δύο αντίθετοι όροι. Ο Antonio είναι Χριστιανός, ο Shylock Εβραίος. Ο Antonio είναι γενναϊόδωρος, καλός και ανιδιοτελής, ενώ ο Shylock είναι άπληστος, εκδικητικός και ιδιοτελής.

Η μάχη διαδραματίζεται μεταξύ Antonio και Shylock. Πράγματι, αυτός ο τελευταίος, όταν εξοργίζεται εναντίον του Bassanio το κάνει μέσω του Antonio. Είναι η μάχη μεταξύ του καλού και του κακού, μεταξύ της ύλης και του πνεύματος η οποία διαδραματίζεται στον Μύστη, ο οποίος δεν θα κατορθώσει να νικήσει το κακό, παρά μόνον αφού κατακτήσει το «Θηλυκό», και μόνον μέσω αυτής της κατάκτησης.

Ο Shylock δίδει στον Bassanio τα μέσα που του χρειάζονται για προσεγγίσει την όμορφη Porzia, όμως θέλει εγγύηση από τον Antonio και μόνον από αυτόν. Δεν τον ενδιαφέρει η εγγύηση του Bassanio. Η μάχη μέχρι τελευταίας ρανίδας αίματος είναι μεταξύ του ιδίου και του Antonio. Από την έκβαση αυτής της μάχης θα εξαρτηθεί η κατάσταση του Bassanio.

Ακόμη και η εγγύηση που παίρνει ο Shylock, πρέπει να ερμηνευθεί συμβολικά. Πράγματι, η υποχρέωση καταβολής χρημάτων, έτσι όπως διαμορφώθηκε, όντας προφανώς παράνομη, δεν θα μπορούσε ποτέ να εκδικασθεί.

Ο Shylock συμφωνεί με το δάνειο των τριών χιλιάδων δουκάτων, υπό τον όρον ότι, εάν αυτό δεν επιστραφεί εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας «τριών από δώδεκα μήνες» (και εδώ πρέπει να αποσυμβολίσουμε τους αριθμούς), ο Antonio θα πρέπει να υποστεί την ποινή που θα είναι να του αφαιρεθεί μία λίβρα σάρκας από το μέρος εκείνο του σώματος (του Antonio) το οποίο ο Shylock θα υποδείξει, και που τελικώς ο τελευταίος υπέδειξε το μέρος της καρδιάς.

Ο Antonio αποδέχεται με καλή πίστη εμπιστευόμενος την τύχη του, δηλαδή τη δύναμή του. Από τη μία πλευρά είναι το πνεύμα της γης που απονέμει στον άνθρωπο τις χάρες του, υπό τον όρον ότι ο άνθρωπος θέτει ως τρόπαιο την ψυχή του, την σωτηρία του. Από την άλλη είναι το θάρρος του ανθρώπου που αυτοδεσμεύει όλο του το είναι για μία κατάκτηση την οποία επιθυμεί πάρα πολύ.

Στην υπογραφή του συμβολαίου σε κάποιο δείπνο συμμετέχουν όλοι, συμπεριλαμβανομένου του Shylock. Επωφελούμενη από την απουσία του πατέρα της η Gessica, κόρη του Shylock, και ο ερωτευμένος με αυτήν Lorenzo, φεύγουν για το Belmonte για να παντρευτούν, δεδομένου ότι ο Shylock ήταν αντίθετος με αυτόν τον γάμο εξ' αιτίας του ότι ο Lorenzo ήταν Χριστιανός. Αυτή η παράμετρος είναι ενδεικτική του γεγονότος ότι από την στιγμή που ο Άνθρωπος αναγνωρίζει τα λάθη του και προετοιμάζει την Θυσία του, το κακό αρχίζει να γίνεται αμυχή μέσα στην τελειότητά.

Ωστόσο, καταφθάνουν στο Belmonte οι θαυμαστές της Porzia, ευγενείς Ιππότες, οι οποίοι θέλουν να μπούν στην διαδικασία των δοκιμασιών. Προέρχονται από τα 4 σημεία της γης. Κάποιοι απαρνούνται τη δοκιμασία και αποχωρούν χωρίς καμμία απώλεια ή έπαινο, όμως χωρίς πλέον ελπίδα να μπορούν να την επαναλάβουν. Άλλοι επιχειρούν, χάνουν και υποκύπτουν.

Είναι ενδιαφέρον αυτό που λέγεται με την ευκαιρία του Πρίγκηπα του Μαρόκου εξαιτίας του μελαψού του χρώματος. Σε κάποια συγκεκριμένη ερώτηση επί του θέματος, η Porzia απαντά ότι

στα μάτια της ψυχής της όλοι όσοι παρουσιάστηκαν στο Belmonte για την δοκιμασία, είναι «της ίδιας απόχρωσης».

Με αυτήν την απάντηση της Porzia, καταπίπτει η κατηγορία που αποδόθηκε από κάποιους κύκλους προς τον W. Shakespeare για ρατσισμό, ακόμη και εάν αυτή η διαβεβαίωση ανακαλείται από την φράση της Porzia που ειπώθηκε την στιγμή της αναχώρησης του Πρίγκηπα του Μαρόκου όπου είπε: «Είθε ο Θεός να θελήσει να επιλέξουν με τον ίδιο τρόπο όλοι εκείνοι που έχουν ίδιο χρώμα με σας».

Ενώ προηγουμένως το χρώμα του δέρματος θεωρήθηκε μία σωματική διαφορά που για την Porzia αυτό δεν είχε καμμία αξία, ακολούθως θεωρήθηκε ως μία διαφορά πνευματικής αξιολόγησης, κάτι που για την Porzia έπαιζε ρόλο.

Έχει γίνει σαφής στην Μυητική Παράδοση η διαβεβαίωση ενός είδους/ράτσας πνεύματος που δεν έχει τίποτα να κάνει με το είδος του δέρματος ή των σωματικών χαρακτηριστικών. Με την ευκαιρία, είναι σαφής ο Χριστιανικός μύθος των τριών Μάγων, από τους οποίους ο ένας ήταν μελαψού χρώματος.

Τα τρία κουτιά όπως είπαμε, είναι χρυσό, αργυρό και μολυβένιο.

Στο πρώτο κουτί, το χρυσό, ήταν γραμμένο: *«όποιος με διαλέξει θα έχει αυτό που πολλοί επιθυμούν»*.

Στο δεύτερο κουτί, το ασημένιο, ήταν γραμμένο: *«όποιος με διαλέξει θα έχει αυτό που του αξίζει»*.

Στο τρίτο κουτί, το μολυβένιο, ήταν γραμμένο: *«όποιος με διαλέξει θα πρέπει να δώσει και να διακυβεύσει όλα όσα έχει»*.

Το αίνιγμα μπορεί να λυθεί μόνον από τον προκαθορισμένο Ιππότη. Μόνον αυτός γνωρίζει ότι η κατάκτηση είναι αποτέλεσμα άπειρων θυσιών συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που διακυβεύεται η ζωή, και ότι η μέθοδος για να προσεγγίσει κανείς την πραγματοποίηση της κατάκτησης, είναι το να απεκδυθεί όλα όσα κατέχει. Το πνεύμα μέσα στην γυμνότητα, αγνότητα και καθαρότητα του κατακτά την αλήθεια. Σε όλες τις Παραδόσεις υπενθυμίζεται η απογύμνωση του Μύστη.

«Έχω ό,τι έχω δωρίσει», λέγει ο Ariel, «Ανώτερος Άγνωστος»⁷ του Σεβάσμιου Μαρτινιστικού Τάγματος.

«Όποιος με διαλέξει θα έχει αυτό που πολλοί επιθυμούν» είναι γραμμένο στο χρυσό κουτί. Στην μυητική οδό, η επιθυμία είναι ένα κατώτερο πυρ που καίει και καταστρέφει, είναι πυρ διαλυτικό, είναι σαν να μπαίνεις στον λαβύρινθο χωρίς το μίτο της Αριάδνης. «Ό,τι λάμπει δεν είναι χρυσός» ήταν γραμμένο στο σημείωμα που βρήκε ο Πρίγκηψ του Μαρόκου στο χρυσό κουτί που εκείνος διάλεξε, σημείωμα το οποίο οριστικοποιώντας την ήττα του, τελειώνει με τον στίχο: «*τώρα πήγαινε με το Θεό, αφού άλλη ελπίδα δεν έχεις*».

Είναι το τέλος για όποιον έχασε. Και ο ίδιος ο Πρίγκηπας λέγει: «*Γιιά σου Ήλιε, το ψύχος προχωρά... θα φύγω όπως φεύγει όποιος χάνει, χωρίς υγεία, χωρίς σωτηρία*». Αυτό έγινε διότι αντιμετώπισε την δοκιμασία με υπεροψία και αλαζονεία.

«Όποιος με διαλέξει θα έχει αυτό που του αξίζει» είναι γραμμένο στο αργυρό κουτί. Ο Πρίγκηψ της Αραγονίας, θεωρώντας ότι αξίζει τη νίκη και επιδεικνύοντας με αυτόν τον τρόπο αλαζονεία και υπεροψία, επιλέγει αυτό το κουτί. Δεν θα μπορούσε να γίνει διαφορετικά. Στην κατάκτηση της «Γυναίκας» δεν είναι υπόθεση του αν το αξίζει ή όχι. Η αξία μπορεί να φορά ηθικές ή κοινωνικές υποθέσεις. Στο μυητικό πεδίο όμως, τα πάντα είναι υπόθεση θυσίας και αξιολόγησης. Η ώθηση για μία πράξη δεν συνίσταται από παθιασμένη επιθυμία αλλά από την επιθυμία της καρδιάς.

Η εκλογίκευση, κατόπιν, μπορεί να είναι μονον ένα μέσο και όχι η κατάληξη. Με την αξία μπορούμε να αποκομίσουμε, με την θυσία όμως κατακτάμε. Ο άνθρωπος, δια της θυσίας τοποθετεί όλο του το είναι από τα υλικά επίπεδα στα ανώτερα, σε εκείνα του πνεύματος.

Οι στίχοι που υπήρχαν στο αργυρό κουτί, πράγματι είναι σαφείς: «*Αν φιλάς μία κενή σκιά, φιλιά σκιάς θα λάβεις*». Ο Πρίγκηψ της Αραγονίας αποφάσισε δια της εκλογίκευσης αντί να α-

⁷ ΣτΜ: 3^{ος} βαθμός του Μαρτινισμού.

ποφασίσει με σοφία και σεμνότητα. Απέδειξε έτσι την πνευματική του έλλειψη και έχασε.

«Όποιος με διαλέξει θα πρέπει να δώσει και να διακυβεύσει όλα όσα έχει» είναι γραμμένο στο μολυβένιο κουτί. Ο Bassanio επιχειρεί να περάσει την δοκιμασία. Η Porzia του λέγει: «Εάν με αγαπάτε θα με ανακαλύψετε».

Μόνον η Αγάπη μπορεί να νικήσει. Αγάπη είναι να τοποθετηθείς σε καθεστώς συνειδησης τοποθετημένο στο χρόνο χωρίς χρόνο που κάνει να ανακαλυφθεί η αλήθεια. Αλήθεια που είναι πάντα παρούσα, αλλά που είναι καλυμμένη με πέπλα όπως η Ίσις.

Στους «Πιστούς της αγάπης»⁸, για τους οποίους ο Δάντης ήταν ένας από τους μεγαλύτερους εκπροσώπους, οι έννοιες «Γυναίκα» και «Αγάπη» έχουν ένα ιδιαίτερο και προφανές μνητικό νόημα. Όπως και να αποκαλείται η Γυναίκα, Ρόδο, Βεατρίκη, Άγρια, Ιωάννα, αντιπροσωπεύει πάντοτε την Γυναίκα η οποία στον Δάντη αποκαλύπτεται ως Θεία Σοφία.

Στην Παράδοση, η λέξη Αγάπη σημαίνει A-Mors (Amore), καταστροφή του θανάτου, αθανασία. Επομένως μόνον η Αγάπη μπορεί να νικήσει.

Η Porzia αναρωτιέται στο έργο: «Αν νικήσει; Η μουσική είναι ακόμη η πανηγυρική μελωδία που συνοδεύει την προσφορά του πιστού υπηρέτη στον νέο Βασιλέα». Η Porzia καλεί τον Βασιλέα το νικητή. Καθίσταται Βασιλέας ο Ιππότης που κατακτά το Graal. Είναι Βασιλέας εκείνος που ολοκληρώνει το Μεγάλο Έργο. Ας λάβουμε υπ' όψη ότι η «Ερμητική τέχνη» αποκαλείται «Βασιλική Τέχνη»⁹.

Ωθώντας τον στον κίνδυνο η Porzia αποκαλεί τον Bassanio «Ηρακλή».

⁸ ΣτΜ: «FEDELI D'AMORE»: Μυστική Μνητική οργάνωση στην οποία ανήκε ο Δάντης

⁹ ΣτΜ: Η διαδικασία της προσωπικής μεταστοιχείωσης ονομάζεται «Βασιλική Τέχνη» διότι οδηγεί τον άνθρωπο να καταστεί Βασιλέας-Κύριος του εαυτού του, μη παρασυρόμενος από τα κατώτερα ένστικτά του.

Γνωρίζουμε ότι στην Παράδοση ο Ηρακλής είναι ένας άριστος μνημένος. Είναι εκείνος ο οποίος, αφού πέρασε τις δοκιμασίες γίνεται ήρωας, ιστός¹⁰ και σαν τέτοιος είναι αθάνατος.

Ενώ ο Bassanio συγκεντρώνεται στην δοκιμασία, αναδύεται ένα τραγούδι που ξεκινά με τις εξής λέξεις: «*πέσμου που βρίσκεται η αγάπη; στο κεφάλι ή στην καρδιά;*». Στην Ερμητική Παράδοση υπάρχει συχνή αναφορά στην αντιστροφή του αλχημικού θείου, δηλαδή προκειμένου να προσεγγίσουμε την αλήθεια πρέπει να κρίνουμε με την καρδιά και να αγαπήσουμε με το μυαλό. Ισοδυναμεί με την μετακίνηση των φώτων στην Καββαλιστική Παράδοση.

Ο Bassanio στους διαλογισμούς του επιβεβαιώνεται ότι πρόκειται για μία μνητική αναζήτηση της αλήθειας, για την προσέγγιση της οποίας πρέπει να απεκδυθεί από την εξωτερική εμφάνιση και όλες τις αυταπάτες. Για να το πούμε αλχημικά πρέπει να απακαθάρει όλα τα μέταλλα από όλες τις σκουριές τους και όλα τα γήινα στοιχεία τους.

Ο Bassanio λαμβάνει υπ' όψη του τις δυσκολίες που προκύπτουν από την εξωτερική εμφάνιση, της αυταπάτης και της υποκρισίας σε σύγκριση με την αθωότητα και την σεμνότητα. Δεν μπορεί παρά να επιλέξει το μολυβένιο κουτί το οποίο, το μόνο που υπόσχεται είναι θυσία.

Αυτός είναι ο προκαθορισμένος Ιππότης.

Ανοίγει το κουτί και βρίσκει την εικόνα της Porzia. Η επινίκεια επιφώνησή του είναι: «*Ποιος ημίθεος πλησίασε ποτέ τόσο στο σημείο της δημιουργίας;*». Η φράση αυτή τα λέει όλα. Πράγματι, ο σκοπός της μύησης είναι να αναλάβουμε συνείδηση της θεϊότητας του Ανθρώπου, καθώς επίσης και η επιστροφή στην πηγή μας, στο σημείο της απαρχής της δημιουργίας.

Εξάλλου, το γεγονός ότι η εικόνα της Porzia παραμένει κλειστή στο κουτί, το οποίο ισοδυναμεί με φέρετρο, συγκαλύπτει την

¹⁰ ΣτΜ: "ΙΣΤΟΣ" : Έκφραση που αφορά τον ιστάμενο όρθιο μνημένο, σε στάση που δέχεται την ενέργεια των αόρατων δυνάμεων. Η έκφραση διατηρήθηκε διεθνώς με την Ελληνική της προφορά σε όλες τις γλώσσες : "Hestos"

ιδέα του θανάτου και του Άδη. Ο μούμενος πρέπει να κατέλθει στο βασίλειο των πεθαμένων για να μπορέσει να αναστηθεί.

Ανοίγοντας το φέρετρο για να ελευθερωθεί η Porzia που είναι κλεισμένη μέσα, ισοδυναμεί με την κάθοδο στον Άδη, η οποία εάν γίνεται με καθαρότητα προθέσεων, χωρίς ελαττώματα, χωρίς υπεροψία ούτε έπαρση, δεν εγκυμονεί κινδύνους, αλλά θα αποδώσει νίκη και σωτηρία.

Ο Bassanio βρίσκει ακόμη μέσα στο κουτί ένα χαρτί σε κύλινδρο όπου είναι γραμμένο: *«αφού είχες αυτήν την τύχη, να είσαι ευτυχής και προχώρα σίγουρος, και εάν επιθυμείς ευτυχία – στο κατοφλι είναι η ευλογία – μην αναζητάς αλλαγή».*

Η λέξη «τύχη» δεν έχει την έννοια της ευκαιριακής τυφλής τύχης, αλλά αντιθέτως της προσδιορισμένης ειμαρμένης, λόγω αξιολόγησης. Ο Bassanio δεν δύναται να εναντιωθεί στην ειμαρμένη του εάν θέλει την ευτυχία, αλλά αντιθέτως οφείλει να την ακολουθήσει και να συμμορφωθεί με αυτήν.

Όπως ο τροβαδούρος στα μεσαιωνικά πανηγύρια χαράς λάμβανε από τη «γυναίκα» του ως σημείο της νίκης του το χρυσό δαχτυλίδι για να της ορκισθεί αιώνια πίστη, ως ένδειξη ολοκληρωτικής αγάπης, έτσι και ο Bassanio λαμβάνει από την Porzia το δαχτυλίδι με την εντολή να μην χωρίσουν ποτέ. Πράγματι η Porzia του λέγει: «με αυτό το δαχτυλίδι σας δίδω τα πάντα». Η μαγική πράξη της αγάπης δεν πραγματοποιείται δια της υπηρεσιακής διοικητικής διαδικασίας του επίσημου γάμου, του οποίου η όλη σκηνή έχει καταστεί αδιάφορη, αλλά αντιθέτως δια της πράξεως της νίκης και της απελευθέρωσης της «Γυναίκας» η οποία κάνει τον άνδρα να ανυψωθεί σε «Κύριό της, Κυβερνήτη της και Βασιλέα».

Η κατάκτηση της Porzia, της «Γυναίκας», από την πλευρά του Bassanio, πραγματοποιείται στο επίπεδο του υδραργύρου, στο αστρικό, και η έδρα αυτού του πεδίου από την Παράδοση έχει τοποθετηθεί στο αίμα. *«Μόνον το αίμα μου, μέσα μου, μιλά μαζί σας»* λέγει ο Bassanio στην Porzia για να αποσαφηνίσει ακόμη καλύτερα την αναλογία με την Παράδοση.

Αποδεχόμενος το δαχτυλίδι ως σύμβολο της κατάκτησης της Porzia, ο Bassanio βεβαιώνει: *«όταν αυτό το δαχτυλίδι διαχωρισθεί από αυτό το δάχτυλο, θα διαχωρισθεί από εμένα και η ζωή μου και τότε θα μπορείτε να πείτε ότι ο Bassanio είναι νεκρός».*

Το δαχτυλίδι είναι σύμβολο ισχύος. Εκχωρώντας το σε άλλους ή χάνοντάς το, αυτό είναι σημείο ανεπάρκειας του ήρωα, είναι σημείο ότι αυτός δεν είναι ακόμη αρκετά άξιος για να κρατήσει την αποκτηθείσα ισχύ. Αυτή η απώλεια συνιστά τον πνευματικό θάνατο του ήρωα σε αντίθεση με την αθανασία, το A-Mors, για την οποία είχε πλησιάσει σε αυτή την πρώτη φάση του ερμητικού έργου.

Το όλον εμφανίζεται ότι έχει τελειώσει θετικά για τον Bassanio, όμως υπάρχει κάτι ακόμη που εμποδίζει το καλό τέλος του γάμου που θα εξασφάλιζε στον Bassanio πλήρη ευτυχία.

Για να μπορέσει να κατακτήσει τη «Γυναίκα», το πνευματικό μέρος του Bassanio, δηλαδή ο Antonio, αναγκάστηκε να κάνει έναν συμβιβασμό με το υλικό μέρος δηλαδή τον Shylock. Είναι σαφές ότι η αυθεντική καθαρότητα του πνεύματος είναι θολή και απαιτείται να νικηθεί ο Shylock, όπως θα δούμε, προκειμένου το πνεύμα να επανέλθει στην καθαρότητά του.

Δεν μπορούμε να απολαύσουμε ατιμωρητί τις υλικές δυνάμεις, χωρίς πρώτα να τις έχουμε γνωρίσει, κατακτήσει και μετασχηματίσει.

Κάθε συμβιβασμός του πνεύματος με τις υλικές δυνάμεις, πληρώνεται με οδύνη και αγώνα.

Ο Bassanio μαθαίνει ότι ο Antonio, από αναποδιά της τύχης, δεν κατόρθωσε να πληρώσει το χρέος που όφειλε βάσει συμβολαίου στον Shylock. Ο Shylock απευθύνεται στην Δικαιοσύνη για να αποκομίσει την συμφωνημένη ποινή. Ο Μεφιστοφελής βοηθά τον Φάουστ να κατακτήσει την νεότητα με την οποία μπορεί να προσελκύσει την αγάπη της Μαργαρίτας όμως, μετά, πρέπει να πληρώσει με την ψυχή του.

Παρόλον ότι ο Bassanio «διαπέρασε τα ύδατα» και πέρασε την δοκιμασία του ανιγμάτος (των κουτιών) το κακό δεν νικήθηκε ακόμη. Ο Antonio πρέπει να πληρώσει την ποινή και, εάν πλη-

ρώσει, δεν θα μπορέσει να επιβιώσει διότι ο Shylock ζητά μία λίβρα σάρκας που θα προέρχεται από σημείο δίπλα στην καρδιά.

Πρόκειται για την τελευταία απόπειρα της υλικότητας, των γήϊνων και τελλουρικών δυνάμεων, του κακού, οι οποίες απαιτούν την εξόφληση για την συμβολή τους και διεγείρονται ενώπιον του μνημένου.

Ο Bassanio είναι έτοιμος να αναχωρήσει για τη Βενετία για να βοηθήσει το φίλο του, ενώ η Porzia, η «Γυναίκα», παραμένει νύφη αλλά ακόμη παρθένα.

Και να που η Porzia αποδεικνύει ότι είναι αυτό που πραγματικά είναι. Η Ισχύς, η Απελευθερωμένη Δύναμη, **η μετασχηματί-ζουσα τον μνημένο αρχή!**

Η εικόνα της Porzia δεν θα μπορούσε να εξηγηθεί διαφορετικά από αυτό. Πρώτα παθητική, πονηρή, δελεαστική, αναμένει τον προκαθορισμένο Ιππότη. Κατόπιν, και αφού ελευθερώθηκε, κυρίαρχη του γάμου, γίνεται μετασχηματική ενεργητική αξία.

Η Porzia οφείλει να παρέμβει στο γεγονός που θα γίνει στη Βενετία. Πρέπει να συμμετάσχει στο μνητικό δράμα ως καθοριστικό στοιχείο. Πηγαίνει στη Βενετία μεταμφιεσμένη. Ντύνεται άνδρας (Δικηγόρος Baldassare) για να μην αναγνωρισθεί ούτε από τον Bassanio.

Αυτή είναι μία ανεπάρκεια του μύστη ο οποίος αποδεικνύει, μη αναγνωρίζοντας την Porzia που είναι ντυμένη ως Δικηγόρος Baldassare, ότι δεν έχει αναλάβει ακόμη πλήρως την Ισχύ για την οποία υποβλήθηκε στη δοκιμασία των κουτιών. Πράγματι η σύνδεση που από το Δύο θα δημιουργούσε το Ένα δεν έφθασε ακόμη.

Στη Βενετία, η σύνθεση του Δικαστηρίου είναι πλήρης. Ο Antonio ψάχνει πώς θα γαληνέψει τον Shylock, όμως ανώφελα, γιαυτό στο τέλος λέγει: «ο Θεός θέλει να φθάσει ο Bassanio εγκαίρως ώστε να δει να πληρώνω το χρέος του και μετά θα εξαφανισθεί».

Πού πήγε η γενναιοδωρία του Antonio; Είναι αναποφάσι-στος; Είναι σαδιστής; Η γενναιοδωρία για να έχει αξία πρέπει να είναι θεμελιωδώς εμπιστευτική. Για ποιο λόγο ο Antonio επιθυμεί να απολαύσει την οδύνη του φίλου του Bassanio, επιθυμώντας την

παρουσία του στο θάνατό του, αφού γνωρίζει ότι ο Bassanio δεν μπορεί να τον βοηθήσει;

Αυτή η νοοτροπία του Antonio επιβεβαιώνει ακόμη μία φορά τον δεσμό Bassanio-Antonio και επιβεβαιώνει το γεγονός ότι ο Antonio είναι ένα μέρος του Bassanio. Με εκείνη τη φράση θέλει να πεί: ο Θεός θέλει ώστε ο Bassanio να υπολογίσει, να γνωρίσει και να συμμετάσχει στη θυσία, να πεθάνει μαζί του, με το Πνεύμα γιατί έχει καθυστερήσει πολύ με την ύλη και την σπατάληση του πλούτου που του είχε δωρηθεί. Εάν ο Bassanio δεν ήταν σπάταλος δεν θα είχε ανάγκη να συνάψει συμβόλαιο για χρέος τόσο υψηλό με τις κατώτερες δυνάμεις.

Κατά βάθος η μύηση του Bassanio βαδίζει την κόψη του ξυραφιού. Ο Bassanio πηγαίνει στην Βενετία και προσφέρει στον Shylock τα τριπλά του χρέους χωρίς κατάληξη. Ο Shylock θέλει τη ζωή του Antonio, θέλει τη νίκη της ύλης επί του πνεύματος. (Ο Shylock είναι η υλική/κακή πλευρά του Bassanio, ενώ ο Antonio η πνευματική/καλή).

Ο Δόγης, που αντιπροσωπεύει το δίκαιο και το συναίσθημα, αμφότερες γήινες ιδιότητες, ανώφελα αναζητά να πείσει τον Shylock να αποσύρει την αδιάλλακτη στάση του. Εδώ όμως δεν πρόκειται για υπόθεση ούτε δικαίου, ούτε συναισθημάτων ούτε ηθικής.

Στον αγώνα των πνευματικών ενάντια στις υλικές δυνάμεις, τίποτε από αυτά δεν μετράει. Ο αγώνας διαδραματίζεται στα υπερανθρώπινα επίπεδα, πέρα από το καλό και το κακό, το δίκαιο ή τα συναισθήματα, το χρήσιμο και το άχρηστο.

Ο Shylock γνωρίζει ότι η προσέγγιση στο επίπεδο της απρόβλεπτης χρησιμότητας είναι γιαυτόν επιζήμια, όμως αυτός επιμένει στις απαιτήσεις που ταιριάζουν στην δική του φύση. Ότι είναι βαρύ πρέπει να κατέλθει προς τα κάτω. Λέγει, πράγματι, ότι ο καθένας πρέπει να βιώσει τη φύση του και, ακόμη και με κόστος να υποστεί επίπληξη, πρέπει να επιτεθεί σε όποιον του είναι ενάντιος. Είναι ο νόμος του πεπρωμένου, ο νόμος της αντεκδίκησης, ο νόμος αιτίας και αποτελέσματος, της δράσης και της αντίδρασης,

από τον οποίο εξαρτάται διότι αυτό του επιτάσσει η ίδια του η φύση της ύλης, της σκιάς, του κακού και του γήινου.

Ο Bassanio επιμένει να του προσφέρει χρήματα σε αντάλλαγμα εφαρμογής της ποινής. Βλέποντας ότι κάθε προσπάθεια είναι ανώφελη, λέει στον Antonio ότι είναι έτοιμος να θυσιάσει την δική του σάρκα, τα οστά και το αίμα αντί να δει να χύνεται έστω και μία σταγόνα αίματος του Antonio.

Όμως αυτός του θυμίζει ότι αυτός είναι που πρέπει να το υποστεί διότι ο αγώνας είναι μεταξύ αυτού και του Shylock.

Το δράμα δεν λύνεται δια του φυσικού θανάτου. Πρόκειται για τον πνευματικό θάνατο και την αθανασία.

Ωστόσο, έρχεται η Porzia μεταμφιεσμένη ως Δικηγόρος Baldassare και η Nerissa ως γραμματέας του.

Ο Shylock ζητά ευθεία δικαιοσύνη και η Porzia-Baldassare βεβαιώνει ότι θα αποδοθεί.

Στο μυητικό δράμα το έλεος δεν υπολογίζεται. Δεν υπολογίζεται η άφεση από ένα χρέος ούτε ο συμβιβασμός. Υπολογίζεται μόνον η Δικαιοσύνη. Τα πάντα πρέπει να εξισορροπηθούν με το επίπεδο τη Δικαιοσύνης. Όμως η Δικαιοσύνη δεν μπορεί να επικληθεί ατιμωρητί. Ο Shylock δεν μπορεί να αξιώσει την πληρωμή της ποινής χωρίς να χάσει, με την σειρά του, όλα όσα έχει, συμπεριλαμβανομένης της ζωής του. Πράγματι, μπορεί να λάβει μία λίβρα σώματος από το σώμα του Antonio, ούτε λιγότερο ούτε περισσότερο, χωρίς να χυθεί ούτε μία σταγόνα αίματος, διαφορετικά θα τιμωρηθεί με την δήμευση όλων του των αγαθών προς όφελος της Δημοκρατίας της Βενετίας, αλλά και με θάνατο. Έτσι λοιπόν, αρνείται την εφαρμογή της ποινής ελπίζοντας να γλυτώσει με λίγες απώλειες. Όμως η δικαιοσύνη που αυτός επικαλείται γυρνά εναντίον του και αξιώνει να χάσει όλα του τα υπάρχοντα, τα μισά προς όφελος του Antonio, ως διάδικος που έχει υποστεί βλάβη, και τα άλλα μισά προς όφελος του Κράτους της Βενετίας, διότι επιβουλεύτηκε τη ζωή ενός πολίτη της Βενετίας.

Το κακό, μόλις θέσει σε κίνηση τη Δικαιοσύνη, χάνει όλη του τη δύναμη, όλη του την επιθετικότητα.

Ο Δόγης, ως πράξη ελέους, δηλώνει ότι μπορεί να αντικαταστήσει την δήμευση της μισής περιουσίας του Shylock με ένα πρόστιμο.

Ο Antonio παρακαλεί τον Δόγη να ακυρώσει και το πρόστιμο, εάν ο Shylock γίνει Χριστιανός, και διατηρήσει τη μισή του περιουσία την οποία μετά θα δώσει ως δώρο γάμου στην κόρη του. Ο Shylock δέχεται. Είναι ο μετασχηματισμός του κακού σε καλό και η Ερμητική πνευματικοποίηση των σκοτεινών δυνάμεων.

Το Μυητικό δράμα φθάνει στο τέλος του, αλλά ο Bassanio δεν δείχνει ακόμη τέλειος. Παρακαλεί τον Δικηγόρο Baldassare (Porzia) να δεχθεί τρεις χιλιάδες δουκάτα επειδή απελευθέρωσε τον Antonio. Ο Baldassare (Porzia) αρνείται διότι η Δικαιοσύνη δεν ζητά καμμία ανταμοιβή. Ο Bassanio επιμένει, εκφράζοντας αισθήματα ευγνωμοσύνης, και ο Δικηγόρος Baldassare (Porzia) ζητά να του δοθεί ως δώρο το δαχτυλίδι (που η ίδια του είχε δώσει). Ο Bassanio προσπαθεί να το αποφύγει αλλά κατόπιν, ωθούμενος από ευγνωμοσύνη το δίδει. Πρόκειται για μία δοκιμασία στην οποία η Porzia, ακόμη παρθένα και όχι πλήρως κατακτημένη, τον έθεσε και στην οποία ο Bassanio δεν γνώριζε πώς να αντισταθεί, οδηγούμενος σε λάθος από ένα αίσθημα το οποίο όφειλε να έχει ξεπεράσει καθόσον η Δικαιοσύνη δικαιώνεται μόνον από τον εαυτόν της.

Ο Bassanio έχει ακόμη ελαττώματα που δεν έμαθε να καίει. Πράγματι η ευγνωμοσύνη, παρότι αξιέπαινη στο ηθικό πεδίο, είναι πάντοτε ένα συναίσθημα και ως τέτοιο είναι γήινο, είναι ιδιότητα από την οποία ο μυημένος οφείλει να απελευθερωθεί.

Στον μύθο του Graal ο Galvano, προσεγγίζει την κατοικία της Saelde, αποκτά από αυτήν ευχές για υγεία και νίκη για πάντα. Όμως αμέσως μετά από αυτήν την ευχή, ο Galvano οφείλει να αντιμετωπίσει την δοκιμασία του να είναι ακλόνητος, την εσωτερική κυριαρχία. Πρέπει να ακυρώσει μέσα του κάθε γήινη ιδιότητα, συμπεριλαμβανομένων των συναισθημάτων.

Έχοντας αποχωρισθεί ο Bassanio το δαχτυλίδι του, δηλαδή το αισθητό σημάδι της κατάκτησής του, αποδεικνύει ότι το «Solve» του δεν ακολουθήθηκε από ένα τέλειο «Coagula».

Το μυητικό δράμα απαιτεί επιπλέον δοκιμασίες.

Αυτό διαδραματίζεται στο Belmonte, στο Λευκό Όρος, σε μία νύχτα όπου εκδηλώνεται η αγάπη σε όλες της τις μορφές, σε μία νύχτα όπου η μαγεία της αγάπης εκφράζεται παντού και είναι σαφής ο διάλογος μεταξύ Gessica (κόρη του Shylock) και Lorenzo (ερωτευμένος με την Gessica) στην αρχή της τελευταίας πράξης όπου αποθεώνεται ο θρίαμβος της αγάπης.

Από την υπέρβαση μίας μεταγενέστερης δοκιμασίας θα εξαρτηθεί εάν ο Bassanio κατέκτησε την «Γυναίκα» Porzia ή το «Θηλυκό» Porzia. Εάν από αντιβασιλέας θα καταστεί Βασιλέας...

Η Porzia ζητά από τον Bassanio το δαχτυλίδι και ο Bassanio ομολογεί ότι το παρέδωσε στον Δικηγόρο Baldassare. Η Porzia τον επιπλήττει και δεν θέλει να ακούσει δικαιολογίες ούτε όρκους. Τελικώς ο Antonio παρεμβαίνει και προσφέρει ενέχυρο την ψυχή του ως εγγύηση ότι ο Bassanio δεν θα προδώσει ποτέ την πίστη για την οποία έδωσε όρκο.

Τα πάντα διευθετούνται και αποσαφηνίζονται και απολαμβάνονται οι καρποί του γάμου.

Η αυγή πλησιάζει...

Λίγα λόγια για το συγγραφέα

Ο **Sebastiano Caracciolo** γεννήθηκε την 1-1-1922 και πέρασε στην Αιώνια Ανατολή την 4-4-2013.

Υπηρέτησε από πολύ νωρίς τον Εσωτερισμό, εντασσόμενος στον Τεκτονισμό και τον Μαρτινισμό. Το 1981 είχε διαδεχθεί την Μεγάλη Ιεροφανεία του Μισραΐμ Μέμφις από τον Gastone Ventura, καθώς και την Κυρίαρχη Μεγάλη Διδασκαλία του Μαρτινιστικού Τάγματος. Υπηρέτησε τον Παραδοσιακό Τεκτονισμό με πάθος, ενάντια

στις δυνάμεις που πάντοτε, ακόμη και σήμερα προσπαθούν να τον συμβιβάσουν με το επίπεδο ενός σωματείου. Δεν συμβιβάστηκε και συγκρούστηκε όταν χρειάστηκε για να διατηρήσει τον Παραδοσιακό χαρακτήρα των Μυητικών Οργανισμών.

Κέρδισε τον διεθνή σεβασμό για το έργο του και την προσήλωση στις αρχές του.

Εγραψε τα:

- Η Ερμητική Παράδοση στον Ελευθεροτεκτονισμό
- Η Γυναικεία Μύηση στον Τεκτονισμό
- Εσωτερισμός στον «Έμπορο της Βενετίας» του W. Shakespeare
- Πληθώρα άρθρων στην έντυπη και μετέπειτα ηλεκτρονική έκδοση «Η Μυητική Αφύπνιση» καθώς και στην ηλεκτρονική έκδοση «ο Ερημίτης» του Μαρτινιστικού Τάγματος.

Ο «Έμπορος της Βενετίας» είναι ένα από τα πιο γνωστά έργα του W. Shakespeare. Υπολογίζεται ότι γράφτηκε μεταξύ 1594 και 1597.

Ο Sebastiano Caracciolo, μία χαρισματική προσωπικότητα του Τεκτονισμού και του Μαρτινισμού, Μεγάλος Ιεροφάντης του ΑΑΑΤ Μισραΐμ-Μέμφις, και Μεγάλος Διδάσκαλος του Μαρτινιστικού Τάγματος Ιταλίας, μας παρουσιάζει εδώ την «εσωτερική» αποκρυπτογράφηση του έργου «Ο Έμπορος της Βενετίας».

Μέσα από τον αποσυμβολισμό του S. Caracciolo θα διαπιστώσουμε ότι όλοι μας είμαστε ένας Bassanio, και έχουμε μία πνευματική πλευρά (ο Antonio) και μία υλική (ο Shylock).